

„Dat denk ik, Zacharias,” zei Grootmoe. Ze bracht de natte mantel en de muts naar de keuken. De kinderen keken Grootva bedrukt aan.

Grootva zag het.

„Bertil en Margreet, kom eens bij me. Jullie zijn boos op Grootva, is 't niet?”

Ze zeiden niets. Bertil keek donker en Margreet begon weer te huilen.

„Huil je nu, omdat we niet naar de stad gaan, Margreet?”

„Ja, Grootva, maar ook . . .”

„Ga verder, m'n kind.”

„Bertil en ik hebben iedereen van de mantel verteld. Nou is de mantel weg. En nu zullen alle mensen denken, dat we gejkot hebben.”

„Ah, juist. Daaraan heeft Grootva niet gedacht. Ik heb dom gedaan. Ik had die oude man maar moeten laten bevriezen.”

„Nee, Grootva,” riep Margreet.

„Wat dan, m'n kind?”

„Ik weet het niet, Grootva.”

„Woensdag is het Kerstmis, Margreet. Dan denken we aan de Heer Jezus, die op aarde kwam. Weet je wat Jezus gezegd heeft, m'n kind?”

„Nee, Grootva.”

„Wie twee mantels heeft, moet er één aan de armen geven. Ik heb een mantel. De koning heeft er misschien wel tien. Maar die vreemde had niets dan vodden. Heb ik goed gedaan, Margreet?”

„Ja, Grootva.”

„Wat zeg jij er van, Bertil?”

„Het kan me niet schelen, wat de mensen zeggen, Grootva. Het is goed, wat u deed.”

„Zo mag ik het horen,” zei Grootva blij.

„En ik ook,” glimlachte Grootmoe. „Nu krijgen jullie ieder nog een kop warme melk met suiker en dan naar bed. Want morgen komt er wéér een dag.”

De ster van Bethlehem

COR BRUIJN

Heb je wel eens gehoord, dat er vroeger heel beroemde mannen en vrouwen hebben geleefd, die nu als sterren of sterrebeelden aan de hemel staan? Niet? Toch is dat zo bijvoorbeeld gegaan met de Griekse held Perseus, met de beroemde tweelingen Castor en Pollux, met het koningspaar Cepheus en Cassiopeia en met hun dochter Andromeda.

Maar nu nog iets anders. Heb je ooit gehoord, dat er een ster van de hemel naar de aarde gekomen is om daar als bloem verder te leven? Stellig niet, denk ik. Toch is ook dat eens gebeurd, hoewel maar één enkele maal. Laat me je dit eens vertellen.

Het gaat over een bloempje, dat je misschien niet eens kent, maar ikzelf heb het vroeger wel in de omgeving van Haarlem gevonden. Het groeide en bloeide daar maar heel bescheiden op de grens van bos en weideland, de bloesems bleven dichtbij de bodem. Toch kon je wel zien, dat het een bloem van hoge komaf was en ik vond het dan ook

helemaal niet vreemd, toen ik voor het eerst vernam, dat ze vroeger als een ster aan de hemel had staan flonkeren, want elk bloempje leek nòg op een ster, het had vier blaadjes, wat groenachtig aan de buitenkant, maar van binnen helderstralend, zuiver wit. Och, het heeft in ons land maar een eenvoudige naam. *Vogelmelk* heet het. Maar de Fransen noemen het wel „Dame van het elfde uur” en de Vlamingen „Middagschone”. Daaraan kun je wel merken, dat er iets bijzonders met dat plantje is. En dat is ook zo. De Engelsen hebben dat het beste geweten, want die gaven het precies de naam, die het toekomt: Ster van Bethlehem.

Ster van Bethlehem, ja, dat was eens ons bescheiden bloempje. Luister maar. Toen nu Jezus was geboren te Bethlehem in Judéa, in de dagen van koning Herodes, zie, Wijzen uit het Oosten kwamen te Jeruzalem en vroegen: „Waar is de koning der Joden, die geboren is? Want wij hebben Zijn ster in het Oosten gezien en we zijn gekomen om Hem hulde te bewijzen.” En Herodes liet de wijzen naar Bethlehem gaan en deze reisden weg, en zie, de ster, die zij hadden gezien in het Oosten, ging hun voor, totdat zij kwam en stond boven de plaat, waar het kind was. Toen zij de ster zagen, verheugden zij zich met zeer grote vreugde. En zij gingen het huis binnen en zagen het kind met Maria, zijn moeder, en zij vielen neder en bewezen Hem hulde. En zij ontsloten hun kostbaarheden en boden Hem geschenken aan: goud, wierook en mirre, en keerden daarna naar hun landen terug. En wat gebeurde er daarna met de ster? Hoe schoon was haar taak geweest: deze koningen de weg te wijzen naar Hem, die ze zochten. Wat geschiedde er echter, toen ze deze taak had volbracht? Werd ze toen weer een gewone ster, onopvallend tussen de duizenden andere sterren aan de hoge hemel? Toen de Wijzen uit het Oosten weer waren weggegaan, stond ze in de nacht hoog en lichtend ver boven de aarde. Ze was als een vlinder, die met trillende vleugels boven een

bloemenwonder stilstaat. O, welk een wonderen gebeurden er! Ergens vreemd en ver, maar schoon en verheven, hoorde ze de engelen zingen. Het was of de zachtste en lieflijkste tonen van het wereldorgel door de ruimten ruisten. Ze zag, hoe de herders in het veld ervan ophoorden en met een lach van geluk op hun gezicht over de velden trokken naar de stal in Bethlehem, naar de heilige plaats, waar het kindje Jezus was geboren. En toen ze zag hoe de staldeur openging, zond ze vol blijdschap haar zachtste stralen naar binnen, zodat de hele stal glansde in zulk een schoon, teder licht, als men op aarde nog nooit gezien had.

En die hele nacht kwamen en gingen er veel mensen om het kindje te zien en ze zagen het in de kribbe of op de schoot van Maria en ze zagen ook het wondere licht, dat door de ster in de stal werd gelegd. En als ze dan weer waren heen gegaan en door de straatjes van Bethlehem liepen, was het hun, of er een stem in hen zong, die even warm trilde als de stem van de engelen in deze Kerstnacht.

Eindelijk echter vloeide schuchter het allereerste licht van de nieuwe dag over de horizon. En bij dit licht trad Jozef in de deur, zag naar buiten en opende de deur wijder. Frisse morgenlucht drong nu in de stal. Maria ontwaakte. Ze had het kindje in haar armen.

„Zouden er nog meer mensen komen?” vroeg ze. Ze was moe.

„Nee,” antwoordde Jozef. „Nu slapen alle mensen. Er zijn nu alleen nog maar de stilte en de eenzaamheid, onze beste vrienden. Laat ons bidden en dan nog wat gaan slapen.”

„En de schone ster?” vroeg Maria weer.

Jozef keek haar even in de ogen.

„De ster verbleekt,” antwoordde hij.

Maria glimlachte. „Ze zal wel heel moe zijn,” zei ze. „Ze heeft een lange weg moeten afleggen om de drie wijzen naar deze stal te geleiden. Maar nu zal God wel voor haar zorgen.”

Het kind in haar armen sliep onderwijl maar door. Ze legde het nu in de kribbe, dichtbij de os en de ezel, en strekte zich op het hooi uit om zelf ook nog wat te slapen. Jozef deed evenzo. De nacht was heel vermoeiend geweest.

Lang zou hun rust echter niet duren. Spoedig ontwaakte Jozef weer. Een engel had hem in zijn slaap gewaarschuwd.

„Jozef, vlucht! Vlucht met vrouw en kind! Koning Herodes heeft boze plannen! Eens zal uw kind de Koning der mensen zijn, hebben de Wijzen uit het Oosten hem gezegd, en Herodes duldt geen andere koning naast zich. Groot gevaar bedreigt uw kind! Vlucht, Jozef!”

Toen stond Jozef op, wekte Maria en vertelde haar, wat hij van de engel had vernomen. Wat te doen? Hun kleine Jezus moest toch blijven leven voor het geluk van de mensen op deze aarde!

Nog diezelfde nacht vluchtten zij: een vrouw met een kindje op haar schoot, zittend op een ezel, en een man, lopend ernaast. Niets anders lieten ze achter dan wat zware voetsporen van Jozef in de sneeuw en daarnaast de kleine, diepe van de ezel.

In de stal bleef de os eenzaam achter.

En de ster? De ster verbleekte steeds meer. Ze voelde, dat de mooie taak, die haar was toegewezen, nu beëindigd was. Moest ze nu, als elke andere ster, weer gewoon aan de hemel gaan staan en elke dag en nacht weer dezelfde boog beschrijven? Wat was ze eigenlijk voor een ster? Kenden de mensen op aarde haar, of was ze zover van de aarde verwijderd, dat geen sterveling haar met het blote oog kon zien? En wenste ze eigenlijk haar gewone plaats wel weer in te nemen?

Neen, waarlijk, dit wenste ze niet! Als Ster van Bethlehem had ze toch immers zoveel mensen mogen helpen! Ze had toch immers de gids van de drie wijzen mogen zijn. Ze had toch immers boven de stal in Bethlehem mogen staan om de mensen de weg naar Jezus te wijzen, naar Hem van wie de engelen zongen, dat Hij de geluksbrenger voor alle mensen was!

En moest ze dan nu de mensen voor altijd weer verlaten? Zou ze dan nooit meer de zang van de herders mogen horen? Ach, hoe lief hadden de vingers van de kleine Jezus toch met de stralen gespeeld, die ze Hem had gezonden! Zou ze nu nooit die lieve handjes meer mogen kussen? Moest ze de aarde en de mensen nu weer vergeten? Na deze heerlijke, schone nacht? Ach, dat zou ze toch immers niet kunnen overleven!

Bleker en bleker werd in dit verdriet de ster van Bethlehem. Zou er geen uitkomst voor haar zijn? „Nu zal God wel voor haar zorgen,” had immers Maria gezegd.

Bleker en bleker werd de ster. Maar toen haar licht nog slechts een heel flauw schijnsel was, zond de goede God zijn aartsengel Michaël naar haar toe, om haar te helpen. Michaël sloeg zijn vleugels uit en bereikte haar weldra. Haar licht was toen zo zwak, dat het nauwelijks meer te zien was.

„Is het Gods wil, dat ik mijn plaats aan de hoge hemel weer inneem?” vroeg ze zwak.

„Of mag ik sterven?”

Zwijgend nam Michaël haar in zijn machtige, goede handen.

Weer sloeg hij zijn vleugels uit. Geruisloos doorvloog hij de ruimten naar de aarde en daalde dichtbij een beek neer, in een weide, die nog lag onder de harde greep van de winter. In de lente zou de zon daar echter duizenden en duizenden blij-glanzende bloemen wakker roepen.

„Zou je in deze mooie weide wel een bloem willen worden?” vroeg hij toen aan de ster. „Een bloem onder de bloemen?”

„O ja, heel graag,” fluisterde de ster.

Ze kon bijna niet meer spreken, want juist op dit ogenblik rees de zon heerlijk en majestueus boven de horizon.

Toen boog de aartsengel zich naar de grond, maakte met de punt van zijn degen een kuiltje in de vruchtbare aarde en plantte de ster daarin.

„Ster,” sprak hij, „ster, je verwelkte als een bloem, die van zijn stengel gerukt is. Maar op Gods bevel plukte ik je van de hemel en plantte je hier. Ster, het is Gods wens, dat je hier opnieuw zult bloeien. Groot licht zul je niet meer kunnen geven, want daarvoor is je kracht al te veel verbruikt, maar toch zal de zon je in de Meimaand veel schone bloesems schenken, die je net zo zullen doen stralen, als toen je nog aan de hemel stond. „Ster van Bethlehem” zal men je noemen. Je zult de engelenstemmen van de Mei horen ruisen. Kinderen zullen komen om van je bloemen te plukken en deze bloemen zullen als stralende sterren in hun handjes zijn. Het zal je eraan kunnen herinneren, hoe eens de kleine handjes van Jezus speelden met jouw stralen in de stal van Bethlehem.”

Reeds terwijl de aartsengel nog sprak, begon de ster daar op die plek wortel te schieten. Nieuwe, sterkende kracht doortrok haar en bij de ruisende beek in die mooie weide groeide weldra een bescheiden maar sterke plant op, die in de eerste lente, welke volgde, reeds bloemen als blanke sterren droeg. Zo werd de ster van Bethlehem tot een bloem op onze aarde.